

[Ole Donner]

er, at man ikke overholder tidspunkterne. Men når jeg tænker på, at da debatten her i dag startede kl. 13, så jeg mig rundt i salen, og bl.a.ovre i hjørnet, hvor embedsmandslogen er, var ikke én eneste til stede kl. 13, ikke én, så forstår jeg det bedre, hvis det er disse mennesker, der skal svinge piskan over de andre for at få dem til at køre til tiden og fortælle dem, hvordan man gør. Når man ikke engang, når man skal være til stede her i folketingssalen, overholder tiden – jeg kan forstå, hvis en enkelt kommer for sent, men alle kom for sent – kan jeg bedre forstå, at man har svært ved at overholde køretiderne inden for DSB.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg vil blot lige rette det fejlцитat, som hr. Ole Donner gjorde sig skyldig i. Jeg sagde faktisk ikke det, som hr. Ole Donner citerede mig for, og det vil man kunne læse i tidenden, men da der nu er kommet en hel del flere personer til stede end dem, der var, da jeg udtalte ordene, vil jeg godt lige korrigere.

Naturligvis skal teksten i dagsordensforslaget læses, som den står, men jeg sagde, at en hurtig og overfladisk læsning kunne føre til den tolkning, som hr. Ole Donner nu gav. Hvis hr. Ole Donner foretrækker at læse overfladisk, er han velkommen til det, men jeg tillægger DSB's ledelse evne til at læse det, der står, og forstå det ud fra den meget grundige besvarelse, som trafikministeren gav, og de pegefingre, som vi andre har løftet undervejs.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne sige til hr. Glønborg, at jeg ikke citerede hr. Glønborg. I så fald ville jeg have sagt til formanden, at jeg citerede, hvor citatet begyndte, og hvor det sluttede.

Det er muligt, at jeg har fortolket hr. Glønborgs udtalelse fra første runde forkert, men alligevel. Hvis det nu havde været hr. Jens Thoft, der havde stået her på talerstolen, så ville han have sagt: Jeg vil vædde en sodavand på, at det, hr. Glønborg sagde nu, ikke var det samme, som hr. Glønborg sagde første gang. Det vil vi kunne kontrollere, når Folketingets forhandlinger foreligger i fortryk.

Arne Melchior (CD):

Jeg kan ikke undlade at sige tak til trafikministeren, fordi han bekræftede de oplysninger, jeg kom med i min lille disput tidligere på eftermiddagen med hr. Bilgrav-Nielsen. Det ville jo også for hele Folketinget være at have beg på fingrene, hvis man havde hindret DSB i at anvende nødvendige udgifter til opnåelse af den højest mulige sikkerhed, og det er selvfølgelig heller ikke tilfældet.

Jeg skal samtidig sige til ministeren, at mine kritiske spørgsmål om de mange afskedigelser i DSB ikke udelukkende gjaldt S-togene, men jeg talte om fødelinjerne til IC 3-ruterne. Det foregår landet over på en måde, der vækker betænkelighed, ikke kun hos de ansatte – det er helt naturligt – men også i meget høj grad hos passagerer og potentielle passagerer, som man altså derved mister.

Jeg er taknemmelig for at se på ministeren, at han erindrer sig, at det var sådan, ordene faldt, og jeg beder ham sammen med DSB se på, om vi ikke går for vidt i at spare og derved skader den kollektive trafik, som vi er enige om at ville gavne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 28 af Helge Mortensen (S), Fischer (KF), Helge Sander (V), Arne Melchior (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Glønborg (KRF) (se foran) vedtoges med 84 stemmer (S, KF, V, CD, RV og KRF) mod 7 (FP); 9 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Omlægning af ægtefællepensionsordningen m.v.).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).
(Fremsat 10/12 91).

Sammen med denne sag foretoges den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (Omlægning af ATP's ægtefællepensionsordning m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 10/12 91).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Jeg vil gerne min vane tro begynde med at takke arbejdsministeren, specielt for de svar, vi allerede nu har fået på spørgsmål til det forslag, som arbejdsministeren fremsatte i sidste samling. Vi har fået særdeles udtømmende svar, og de har været vanskelige at læse, men det har været gode svar, som vel også fører til, at vi kan komme ret hurtigt igennem det foreliggende forslag.

Om lovforslag nr. L 152 vil jeg sige, at jeg umiddelbart er enig i store dele af det. Det gælder den højere grad af kapitalisering af ydelserne, hvor vi måske oven i købet ville gå endnu længere, det gælder forslaget om, at der skal være ens indbetalinger til ATP, uanset om man er ansat som timelønnet eller månedslønnet, og det gælder ophævelse af en række anciennitetskrav og krav til varighed af ægteskaber osv. i tilfælde af udbetaling af ydelser ved dødsfald.

Om selve begrebet udbetaling i tilfælde af dødsfald har vi nogle bemærkninger. Det forslag, som ministeren nu har fremsat, er jo ikke i overensstemmelse hverken med ministerens tidligere forslag eller med Socialdemokratiets tidligere forslag, men vi føler alligevel, at det forslag, som ministeren har fremsat, er så tæt på Socialdemokratiets forslag, at jeg vil gå ud fra, at vi nok kan tiltræde det eller i hvert fald finde frem til enighed om det.

Jeg vil gerne understrege, at det, som det drejer sig om for os ved ægtefællepensionen, og som vi ligesom arbejdsministeren holder fast på, er, at den andel på 12 pct. af udbetalingerne, der hidtil har været brugt til ægtefællepension, fortsat er den del, der skal bruges til det.

Forslaget om, at alle kan få en ægtefællepension, som til gengæld kun er 30 pct. af den pension, man selv var berettiget til, lyder også

ganske rimeligt, men især tiltaler det os, at der nu også bliver en ydelse til børn. Så bliver der også noget tilovers til lidt yngre mennesker og især til de mennesker, der har forsørgerpligt. Det tror jeg godt vi kan nå til enighed om.

Jeg har ladet mig fortælle, at der er noget i vejen med ministerens forslag til overgangsordninger. Der er vist lidt problemer dér, men det er ting, der kan løses, og det må vi se på under udvalgsbehandlingen.

En ting, der er ret vigtig for Socialdemokratiet, er spørgsmålet om indbetaling af ATP-beløb i fraværperioder og dagpengeperioder, og vi må nok insistere på, at vi også får det med i loven. Jeg kan forstå på ministeren, at han ikke er helt uvillig til at tage det spørgsmål op, og som sagt er det lidt af et hovedpunkt for Socialdemokratiet, at vi får det med i den nye lov. Det er meningsløst, at folk, der uden skyld er arbejdsløse eller borte fra arbejdsmarkedet i længere perioder, til sin tid skal have en mindre ATP end den, de ellers kunne have optjent.

Endelig er der det sidste problem: spørgsmålet om, at vi har behov for at få præciseret, at ATP også kan tilbyde administrativ hjælp til andre end dem, der i dag er nævnt i loven, nemlig pensionskasser. Det tager vi også op under udvalgsarbejdet.

Sluttelig skal jeg sige om lovforslag nr. L 157, at i det omfang vi medvirker til at etablere sumudbetalinger, vil vi selvfølgelig også medvirke til gennemførelse af beskatning, som den er foreslået i L 157.

Pia Christmas-Møller (KF):

For den konservative folketingsgruppe har det længe været et stort ønske at få forenklet og moderniseret de urimelige og for de fleste uforståelige regler, der i dag gælder for ATP's ægtefællepension.

Vi har lagt vægt på, at forbedringerne ikke blev gennemført på bekostning af egenpensionen, og vi har været stærkt optaget af, at beregningen af ægtefællepensionens størrelse afspejler afdødes opsparede og optjente pensionsret. Vi har insistet på at fastholde ideen med hele ATP-ordningen, som jo går ud på, at man i den erhvervsaktive periode indbetaler bidrag med henblik på at kunne få et supplement til folkepensionen, når pensionisttilværelsen afløser den erhvervsaktive. ATP-ordningens grundlæggende idé og formål skal ikke

[Pia Christmas-Møller]

undergraves af en ægtefællepensionsordning, som omfordeler store beløb fra de ældre til de yngre, sådan som bl.a. Socialdemokratiet tidligere har foreslået.

Det forslag, vi i dag har til behandling, er stort set en justeret genfremsættelse af arbejdsministerens forslag fra foråret 1991, og det er vi tilfredse med. Der gøres op med de forældede og urimelige aldersbetingelser; alle efterlevende ægtefæller får nu krav på et engangsbeløb. Vi er meget tilfredse med, at ministeren har taget højde for det konservative ønske om, at beløbet gøres helt uafhængigt af den efterlevendes alder. Det er også fint, at kravet til ægteskabets varighed er fjernet, og at samlevende også får en mulighed.

Til gengæld er vi ikke ved at falde om af begejstring for ideen om, at børn under 18 år bliver berettiget til engangsbeløb, ikke fordi vi ikke under disse personer nogle ekstra penge, og ikke fordi vi vil underkende, at der kan være et særligt forsørgelsesbehov i den slags situationer, men vi er ikke begejstrede af principielle grunde, idet vi ikke mener, at det mest oplagte sted at hjælpe denne gruppe er over ATP-ordningen. Men det betyder ikke så meget i praksis, og da det i sommerens debat har vist sig, at et sådant forslag kunne gøre det nemmere for et flertal at støtte grundideerne i regeringens forslag, så synes vi da, at det er udmærket, og vi vil også støtte den del af forslaget.

Vi mener alt i alt, at forslaget med overgangsordningen er udtryk for, at man imødekommer de berettigede anklager, vi har hørt fra mange sider i forbindelse med den nuværende ordning. Vi er ganske godt tilfredse med den arbejdsindsats, som vi har gjort på dette område indtil nu, og vi håber, at vi med afsæt i dette lovforslag vil kunne nå frem til en ny og forbedret ordning.

Med hensyn til lovforslaget om, hvordan man skattemæssigt skal forholde sig til engangsbeløbene, må jeg også sige, at vi synes, det er en god, letforståelig og konstruktiv måde, der er lagt op til med skatteministerens forslag om en 40 pct.s skatteberegning, fuldstændig som man gør med kapitalpensioner.

Vi synes alt i alt, at der er tale om et gedigent forslag, og håber på, at vi denne gang kan komme igennem og få det vedtaget.

Helge Sander (V):

At de eksisterende betingelser for udbetaling af ægtefællepension er stærkt kritisable, har vi ofte hørt fremført både her fra talerstolen og ikke mindst, når vi har været ude til møder og har talt med de mange ATP-indbetalere.

Venstre er derfor også særdeles tilfreds med det foreliggende lovforslag, hvorefter de små løbende udbetalinger erstattes af et engangsbeløb. Det er det eneste rigtige, og vi kan i dag give vores fulde tilslutning.

Det er meget tilfredsstillende, at vi får fjernet de mange restriktive begrænsninger, der har været med hensyn til ægteskabets varighed, anciennitetens størrelse, egenpensionens indflydelse og endelig reglen om, at man skulle være fyldt 62 år. Disse regler forsvinder altså nu, og samtidig bevarer vi det grundlæggende i hele ATP-ideen.

Vi har sagt som udgangspunkt, at det må være korrekt, at de, der indbetalte pengene, også primært skal have glæde af dem – og om ikke direkte dem, der har indbetalt, så i hvert fald deres efterladte – og på en måde, så de kunne mærke det. Det er bl.a. det, der fremmes med dette forslag. At udbetalingen så vidt muligt afspejler indbetalingerne, er vi meget, meget tilfredse med, og det er tilfredsstillende for Venstre, at vi ved denne lejlighed kan sige et stort ja til både lovforslag nr. L 152 fra arbejdsministeren og lovforslag nr. L 157, der jo er en opfølgning fra skatteministeren på grund af ændringerne.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal gerne deltage i roseklubben i dag. Jeg synes, at den model, der her er brugt, er god. Der blev fremsat nogle forslag, som blev kommenteret og fik lov at oversomme, fordi de ikke var gode nok. Man tog en samtale om det i Arbejdsmarkedsudvalget og tog så ud og talte med dem, der har forstand på det, nemlig i ATP, og det har jo bevirket, at det foreliggende forslag er bedre end det, der først kom frem. Det synes jeg er en god model. Jeg ved godt, vi har været en del om at sikre, at det kom dertil.

Når det er sagt, vil jeg sige, at principielt er SF enig i, at det er bedre, at vi går over til en overgangsydelse, end det nuværende småpjtateri, som det opfattes af folk. Det her bliver noget, man kan mærke.

Der er selvfølgelig nogle skønhedspletter, som jeg da ikke skal afholde mig fra at sige at

[LIIII Gyldenkilde]

vi måske kan dyrke lidt under udvalgsarbejdet, efter at jeg nu har givet udtryk for, at vi er forholdsvis positivt stemt.

Jeg synes måske nok ikke, det er den bedste idé i verden, at man nu går fra et beregningsgrundlag på 50 pct. til 30 pct. Jeg er godt klar over, hvorfor man gør det, hvis man skal holde sig inden for de 12 pct., som man hele tiden har skullet holde sig inden for, men skulle vi ikke prøve at se, om vi kunne bevæge os lidt på det punkt? Det er muligt, at vi ikke kan, men jeg vil da gøre opmærksom på, at jeg synes, vi burde kunne. Det var det ene, jeg ville sige.

Det, jeg skal huske at sige, er, at jeg synes, det er glimrende, at man får ind i lovgivningen, at vi har en ligestillingspolitik i dette land, og at den altså også omfatter ATP-bestyrelserne. Det tror jeg er en god idé til efterfølgelse for lovgivning på andre områder, hvor det kan bruges.

Den sidste skønhesplet, som jeg skal nævne, er, at jeg kan ikke indse, hvorfor udbetalingen af en engangsydelse, som tidligere har været en løbende ydelse, skal få den store indflydelse på grundbeløbet i andre pensionsordninger. Jeg ved ikke, om vi kan komme om ved det på en eller anden måde i dette lovforslag, men det bør i hvert fald nævnes her ved førstebehandling.

Jeg mener, det er et problem, vi må have kigget på, at hvis et menneske, der står for at skulle være førtidspensionist, får en engangsydelse som her på måske 28.000 kr., får det store følger for den pension, vedkommende ellers skulle have haft. Det mener jeg ikke er rimeligt, og det har det ikke haft tidligere. Med den tidligere ordning har det kun haft betydning for det tillæg, man har fået inden for pensionsordningerne, men ikke for grundvederlagene inden for pensionsordningerne. Jeg håber, at vi kan kigge på det i udvalget, for hvis vi får snakket os sammen om det, kunne vi måske finde ud af, at det skal betyde noget for tillægget, men ikke for grundvederlaget. Det skal være mine ord om det.

Selvfølgelig må jeg også sige, at når man nu laver sådan en model som denne her, skal der naturligvis betales skat af pengene. Det er jo ingen hemmelighed, hvordan vi ser på skat af kapital i SF, det vil jeg da også lige gøre opmærksom på, men her kommer det til at gå i hak med, hvad man ellers bruger af den slags

beskatninger, så lovforslag nr. L 157 vil vi også medvirke til. Vi ville måske hellere have haft, at man havde haft en almindelig beskatning af det, men det er vi godt klar over at vi ikke kan komme igennem med.

Vi er altså forholdsvis positive over for disse lovforslag. Der er et par skønhespletter, som jeg vil appellere til at vi snakker sammen om under udvalgsarbejdet om vi kan klare, men vi er som sagt positive og vil medvirke meget langt til disse forslag.

Poul Nødgaard (FP):

Fremskridtspartiets opfattelse er, at ATP så hurtigt som muligt skal afvikles og den gigantiske formue omgående overføres til forbedring af de nuværende pensioner.

Der er en række fordele forbundet med at nedlægge ATP. Tænk blot på den kæmpe administration, der finder sted i det store ATP-hus. Dette hus kunne frigøres, og lønmodtagerne kunne spare millioner i administration.

Der kunne straks ske en mærkbar forhøjelse af de månedlige udbetalinger til landets pensionister, og det kunne være særdeles hårdt tiltrængt. Tænk blot på C-holdets fremmarch landet over. C-holdets tilstedeværelse er et klart bevis på, at Fremskridtspartiet har ret, når vi gentagne gange har talt pensionisternes sag.

Efter disse velvalgte og i øvrigt også velmente ord skal jeg om det foreliggende lovforslag nr. L 152 sige, at det da indeholder ting, som Fremskridtspartiet godt kan tilslutte sig, fordi det efterkommer et stort ønske, som mange borgere har, nemlig at en efterlevende ægtefælle eller samlever kan nyde godt af de beløb, som en afdød har indbetalt.

Jeg finder det også positivt, at børn under 18 år af medlemmer af ATP kan komme til at nyde godt af de lovændringer, der nu lægges op til.

En anden god ting er, at de udbetalinger, der skal udbetales ved dødsfald efter 1. marts 1992, sker som engangsbeløb. Derfor er det også forståeligt, at L 157 lægger op til, at skatteforholdet afgøres ved 40 pct.s skattetræk efter de desværre velkendte skatteregler.

Denne procent – og her beder jeg arbejdsministeren høre godt efter – skulle måske i realiteten være noget lavere, da mange af indbetalingerne er foretaget på tidspunkter, hvor skat-

[Poul Nødgaard]

teprocenten svarende til de nuværende 40 pct. var henholdsvis 25 pct. og 35 pct. Vi har kendt de 3 trin: 25 pct., 35 pct. og nu 40 pct. Nu gør man det meget let og enkelt ved at tage de 40 pct.

Jeg vil gerne have undersøgt, om det uden administrative besværligheder kan lade sig gøre at se, hvor meget der skal trækkes 25 pct. af, hvor meget 35 pct. og hvor meget 40 pct. Det har også noget at gøre med at kunne se borgerne i øjnene.

Udbetaling af engangsbeløb sker efter anmodning, står der i lovforslaget. Jeg går ud fra, at ATP med den edb-teknik, man råder over, som en helt naturlig service over for de efterladte gør disse opmærksom på de rettigheder, loven her vil give dem.

Under udvalgsarbejdet vil Fremskridtspartiet godt have lidt mere at vide om ATP's kompetence med hensyn til fastsættelse af de årlige bidrag. Jeg synes, det er lidt løst formuleret, men det er muligvis mig, der ikke har forstået det rigtigt.

Må jeg i øvrigt sige, at Fremskridtspartiet ikke er indstillet på at være med til hverken nu eller senere at ændre ATP-loven, så det bliver muligt at foretage indbetaling under sygdom og arbejdsløshed, for dette vil forøge erhvervslevets og det offentlige udgifter, og det er der bestemt ikke brug for.

Det, der er brug for, er en hurtig gennemførelse af loven, fordi fru Jensen ganske enkelt ikke kan forstå, at det, der har været talt om i de sidste mange år, lader vente så længe på sig. Lad os derfor geare op og vise, at Folketinget endelig kan besinde sig.

Addi Andersen (CD):

Arbejdsministerens lovforslag om lempelse af de stramme betingelser for udbetaling af ægtefællepension hilser CD med tilfredshed. Der har i flere år været utilfredshed i befolkningen over de urimelige betingelser, der er ved udbetaling af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Bl.a. har reglen om 10 års ægteskab som betingelse for udbetaling af ægtefællepension været svær at forstå, hvorfor den bør ophæves. De andre ændringer i ministerens lovforslag ser også rimelige ud, og CD vil arbejde positivt for dem i udvalget.

Skatteministerens lovforslag er en naturlig følge af arbejdsministerens forslag om omlæg-

ning af ATP's ægtefællepensionsordning. Da der meget naturligt ikke i pensionsbeskatningsloven er taget højde for, at ATP kan foretage sumudbetalinger, må der nødvendigvis tages stilling til, om der skal betales skat af udbetalingen, og hvis der skal, så hvor meget.

CD vil gøre sit til, at forslaget får en hurtig behandling i udvalget.

Lone Dybkjær (RV):

Også jeg vil gerne takke arbejdsministeren for de positive ændringer, der er foregået undervejs mellem dette lovforslag og det lovforslag, som tidligere har været fremsat.

Vi er enige i de foreslåede lempelser omkring ægteskabet og de 10 års anciennitet, og at den efterlevende ægtefælle skal være 62, før beløbet kan udbetales.

Vi er ligeledes enige i de foreslåede mindre, tekniske justeringer.

Vi kan også tilslutte os, at der bliver tale om et kapitaliseret engangsbeløb til den efterlevende ægtefælle.

Vi vil godt kigge en anelse på netop de 30 pct. Jeg er opmærksom på, at det er noget, man har regnet ganske nøje igennem for at lande på et rimeligt beløb også i forhold til andre pensionsordninger, men vi vil godt spørge til det.

Generelt vil jeg gerne sige – inden jeg kommer til spørgsmålet om beløbet til en eventuel samlevende med afdøde i et ægteskabslignende forhold – at Det Radikale Venstres generelle holdning er, at vi bliver nødt til at diskutere hele spørgsmålet om ægtefællepensioner. Vi mener generelt, at det nok er nogle ordninger, der har overlevet sig selv, og at de under alle omstændigheder i en lang række sammenhænge giver en falsk sikkerhedsfølelse, også fordi skilsmissetallene er, som de er.

Vi er derfor ikke umiddelbart sympatisk stemt over for tankegangen om, at engangsbeløbet også skal tilfalde en samlever. Vi har kigget på mulighederne for, at det kunne tilfalde boet, men sådan som lovgivningen er, kan det formentlig ikke teknisk lade sig gøre. Jeg vil dog godt rejse spørgsmålet, om det ikke – netop når der er tale om et dødsfald før det fyldte 67. år, hvor der altså ikke er tale om en egentlig pensionsydelse – kunne være muligt at operere med tanken om, at engangsbeløbet skulle tilfalde boet, og om det ville skabe konflikt i forhold til andre pensionsordninger.

[Lone Dybkjær]

Vores udgangspunkt er med andre ord, at hvis der skal være et beløb, der skal tilfalde nogen her, bør det tilfalde boet, som jo i forvejen vil få en lang række ting at tage stilling til, når der er tale om et ægteskabslignende samliv, men netop ikke ægteskab, for så er situationen anderledes klar.

Vi er også tilhængere af, at der kan udbetales en børneydelse, idet vi dog ikke mener, den bør sendes via Overformynderiet, men gå til værgeren, for det vil være en unødigt administrationsomkostning og bureaukratisering at tage vejen over Overformynderiet. Om end vi udmærket kender den principelle tankegang, mener vi ikke, at det er nødvendigt med ATP; den bør gå direkte til værgeren.

Vi er også tilhængere af tankegangen om, at man vil håndhæve ligestillingen mellem mænd og kvinder. Vi er naturligvis fuldt opmærksom på den ravage, det vil vække i visse kredse, men det skal ikke forhindre os i at tilslutte os den tankegang, der ligger bag arbejdsministerens forslag.

Om indbetaling af bidrag under arbejdsløshed skriver arbejdsministeren, at en forudsætning for et forslag fra hans side vil være, at der er fuldstændig tilslutning hertil fra begge parter på arbejdsmarkedet, og det er naturligvis ikke forkert. Det er på den anden side næppe heller helt rigtigt, for kendsgerningen er mig bekendt, at i hvert fald LO og DA har tilsluttet sig forslaget og også er enige om en finansieringsmodel, hvorimod SALA mig bekendt ikke har tilsluttet sig forslaget. Det Radikale Venstre mener, der bør ske indbetaling under arbejdsløshed under den forudsætning, at LO og DA har tilsluttet sig både det og en finansieringsmodel, og det er i hvert fald vores oplevelse, at det vil være muligt at opnå enighed om det.

Vi mener også, at der skal ske indbetaling af bidrag under fravær, f.eks. ved sygdom og barsel. Vi mener, at vi i så høj grad som muligt skal lave paralleller mellem dagpengemodtagere og funktionærer, og er der tale om funktionærer, vil der ske indbetaling under sygdom og barsel. Jeg mener at kunne huske, at det drejer sig om 68 mio. kr., og jeg håber ikke, jeg behøver at minde arbejdsministeren om, at jeg naturligvis kender finanslovens betingelser, men under alle omstændigheder vil jeg sige, at vores prioritering her vil være, at der skaffes

penge, sådan at der også kan indbetales ATP under sygefravær.

Om det andet lovforslag, skattelovforslaget, vil jeg blot sige, at vi er enige i, at der skal være en engangsskat, og at 40 pct. er det rigtige, for det er det, der gælder for andre ordninger.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal blot for en ordens skyld, fordi jeg i første omgang ikke nåede at få det med, sige, at jeg naturligvis er enig med henholdsvis Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i, at vi skal finde nogle løsninger på at få indbetalt til ATP-ordningerne for arbejdsløse, syge og barslende; alt andet vil være urimeligt.

Jeg ved godt, at ministeren i forvejen ved, at det er vores synspunkt, men jeg ville ikke belaste med en anden omgang, hvis jeg kunne undgå det, så det være hermed sagt, og derved er der faktisk et flertal for, at vi arbejder aktivt videre på det, og jeg vil håbe, at vi kan få det inddraget så hurtigt som muligt og komme videre, i første omgang med dele af det, eftersom det selvfølgelig er et område, hvor arbejdsmarkedets parter skal snakke med.

Glønborg (KRF):

Fra Kristeligt Folkepartis side glæder vi os over den familievenlige tænkning, som for alvor er slået igennem med disse ændringer af ATP-ordningen. Hidtil har det egentlig set ud, som om man alle steder regnede med, at en person selv brugte alle de penge, som personen tjente, for hvis vedkommende døde, kom det egentlig ikke andre ved, for personen havde jo selv brugt alle sine penge, og så var der selvfølgelig heller ikke brug for penge mere, når personen pludselig døde i en ung alder. Men sådan er virkelighedens verden ikke skruet sammen. De allerfleste steder vil en arbejdsindtægt komme flere end den pågældende person selv til gode og indgå i et familieskab.

Først og fremmest er der, hvis der i familien er børn under 18 år, brug for, at disse børn får en støtte, og derfor vil jeg meget gerne rette en varm tak til arbejdsministeren, fordi arbejdsministeren ikke alene har lyttet til røsterne fra arbejdsministerens eget parti, synspunktet kom frem i fru Pia Christmas-Møllers tale, men også fordi arbejdsministeren i denne sag har hørt, hvad vi fra Kristeligt Folkepartis side

[Glønborg]

sagde. Jeg har under drøftelser i udvalget og ved vort møde med ATP's bestyrelse meget kraftigt udtrykt ønsket om, at vi fik en ordning med for børn under 18 år, og jeg vil gerne sige tak for, at det er imødekommet, og også sige tak til fru Pia Christmas-Møller, fordi man fra konservativ side har accepteret, at det bliver sådan. Fra Kristeligt Folkepartis side oplever vi det som en god måde at være med i et samarbejde på, at man kan skaffe sig indflydelse på lovforslagene, allerede inden de bliver fremsat.

Vi har nu klart og tydeligt fået en ordning, som gælder ægtefæller, og når man snakker om en familie, er det rimeligt, at vi siger ægtefæller, for det er nu engang den gode gamle grundlæggende måde at få etableret et familieskab på, at der indgås et ægteskab, og så ved man helt klart, hvilke betingelser og vilkår der er knyttet til det, og alt ville være så nemt på dette og en lang række andre områder, hvis alle mennesker ville vende sig til den gode gamle skik, at når man ville slå kludene sammen og have børn ud af det, indgik man selvfølgelig som den naturligste ting af verden et ægteskab. Så var vi ude over en lang række problemer. Vi har så mange andre forskellige former for aftaler, kontrakter og dynger af papir i de såkaldte papirløse samlivsforhold, fordi man dog er blevet klar over, at man savner afklaring af en lang række af de forhold, som man automatisk får afklaret, når man indgår ægteskab.

I dette lovforslag har man taget noget med, som man kalder samlevere, og så sættes der den rimelige betingelse, at samlivet skal have været i to år, for ellers kan samlevere være nogle hurtigt ud og ind ad dørene gående personer. Hvornår hører de med, og hvornår hører de ikke med? Nu har man sagt, at hvis de har været der i to år, hedder de altså samlevere, og en samlever forventes at være en person af modsat køn, som man kunne have indgået ægteskab med. Men jeg minder om, at der kan være en række situationer, hvor vi ikke kan bruge samleverbegræbet i stedet for ægteskabsbegræbet, fordi der kan være lige så god grund til at tage nogle andre personer med. Jeg mindes en familie, jeg kendte for mange år siden, hvor moderen døde fra tre små drenge. Der var en fader tilbage med disse tre små drenge. Han havde sit daglige arbejde, men det var, ligesom der manglede én i det hus. Så kom faster Anna

hjem, og faster Anna udfyldte moderens plads i familien over for de tre drenge igennem mange år.

Hvad nu hvis faderen også var væk en dag og dermed arbejdsindtægten? Ville det ikke være lige så rimeligt, at faster Anna kunne få det samme, som man nu tildeler en samlever? Det har vel dybest set ikke noget med sex at gøre, men med, hvilken rolle man udfylder i hjemmet, og faster Anna udfyldte en rolle i det hjem, som gjorde det rimeligt, at hun kunne få den samme ydelse, som vi altså nu tildeler samlevere.

Helt galt ville det gå, hvis det ikke var faster Anna, men moster Anna, der var kommet hjem, fordi faderen var død og moderen, der var tilbage, havde en søster, som ville komme hjem og passe opgaverne i hjemmet. Det kunne slet ikke lade sig gøre.

Der er en masse forvirring om det, og spørgsmålet er, om vi ikke kunne prøve at lave en definition af, hvem der vil være berettiget til at få det, som tilfalder det ansvarsfællesskab, man har haft med hinanden.

Jeg var meget glad for, at fru Lone Dybkjær rejste problemet. Den definition, som vi har fået her, er egentlig ikke tilfredsstillende, og mismasket med det registrerede partnerskab osv. duer heller ikke til at løse alle problemerne. Jeg synes, at partierne må sætte sig sammen og prøve, om der dog ikke kan laves en sådan definition. Det kan ikke nytte noget, at vi bare siger husstand, for der skal mere til end at høre til husstanden.

Hvilke personer ud over ægtefæller kan blive berettiget til at modtage en sådan ydelse, som vi har tegnet op her? Børnene, og jeg er glad for, at det er afklaret og beskrevet tydeligt, men for de andre synes jeg vi skylder os selv at finde en ordentlig definition, så vi ikke snyder nogen.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det må være dejligt for arbejdsministeren at opleve en så positiv holdning til et forslag, der har været længe undervejs, men til gengæld også er blevet behandlet særdeles omhyggeligt.

Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg ikke vil undlade at gøre opmærksom på noget, som jeg ikke nævnte i mit første indlæg, men som bl.a. fru Lilli Gyldenkilde nævnte, nemlig om ind-

[Helge Sander]

betaling af bidrag under fravær ved sygdom, barsel og arbejdsløshed. Jeg må gøre opmærksom på, at vi i Venstre føler, at det er et overenskomstanliggende, og det siger jeg ikke mindst i relation til det, arbejdsministeren har noteret i fremsættelsen.

En anden ting, som heller ikke skal ændre ved det positive indtryk, men som nu har fået en ret så central rolle i de seneste ordførerindlæg, er børneydelsen. Hr. Glønborg har opfattet det fuldstændig korrekt. Når børneydelsen er kommet med, er det fra regeringens side et forsøg på at få alle med, og derfor har Venstre også sagt ja, men principielt må jeg sige, at jeg ikke føler, at det hører naturligt hjemme i forbindelse med ATP, hvilket jeg også har fremført i de forhandlinger, vi har haft, inden vi kom så langt. Men disse to ting er kun sagt for en ordens skyld, da jeg ikke havde det med i første omgang.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Det, der bringer mig på talerstolen, er det indlæg, hr. Glønborg kom med. Jeg husker vores fælles besøg i ATP-huset i Hillerød, hvor vi drøftede alle disse problemer med pension til efterlevende ægtefælle, samlever osv. Ved den lejlighed rejste jeg også spørgsmålet, om man kunne forestille sig, at vi kunne medtage to søskende, der har boet sammen hele deres liv, naboer eller andre – der kan findes så mange kombinationer – der virkelig kan attestere, at de igennem en lang årrække har boet sammen. For sådanne tilfælde synes jeg også Folketinget præcist skulle finde ud af det rette og rigtige, for man har forladt princippet med, at det kun kan dreje sig om ægtefæller. Nu er man gået over til, at når folk har levet sammen i to år, kan det godt lade sig gøre. Der kunne godt findes en hel del andre meget fornuftige kombinationer, hvor det kunne være lige så ret og rimeligt, at en efterlevende fik et engangsbeløb efter den afdøde.

Jeg vil gerne herved meddele fra Tingets talerstol, at det vil jeg i hvert fald være med til at drøfte under udvalgsarbejdet, og det forstår jeg at Kristeligt Folkeparti også vil, og da jeg næppe kan tro, at de socialistiske partier er imod det – de er normalt for alt – skulle det være let at gennemføre.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal takke for de mange positive bemærkninger, der er gjort af ordførerne både om lovforslag nr. L 152, der er det behagelige, og om lovforslag nr. L 157, der selvfølgelig er det ubehagelige, men som vi ikke kan komme uden om. Nu skal det altså være, og det har sandelig også taget lang tid. Jeg kan huske, at det var en af de første sager, jeg kom til at beskæftige mig med, da jeg blev arbejdsminister i slutningen af 1989, og vi har haft et omfattende arbejde sammen med ATP med at frembringe disse lovforslag. Vi fremsatte lovforslag i sidste samling netop med henblik på, at vi skulle have betænkningstid sommeren igennem. Vi skulle have drøftelser og finde frem til et lovforslag, der med rimelig sandsynlighed kunne blive gennemført i denne samling.

Der har været mange tekniske problemer undervejs, området er præget af megen teknik, så det blev lidt senere, end jeg egentlig havde planlagt. Men nu er det her altså, og jeg forstår på ordførerne, at det også skal gennemføres, selv om jeg selvfølgelig er opmærksom på, at der har været stillet kritiske spørgsmål til noget af det, en af ordførerne kaldte skønhedspletter. Nuvel, det skal vi kigge på under udvalgsarbejdet, og vi vil selvfølgelig stille besvarelser til rådighed så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre, idet jeg går ud fra, at ordførerne er enige med mig i, at vi skal forsøge at få tingene gennemført så hurtigt som overhovedet muligt. Der er faktisk mange mennesker, der venter på, at det bliver afklaret, og vi har holdt dem hen med breve i årevis.

Hr. Taanquist rejste spørgsmålet om indbetaling for personer, der midlertidigt er væk fra arbejdsmarkedet. Det er ikke med i forslaget, men det er ikke, fordi jeg har en negativ indstilling til at få det problem løst, for jeg mener, vi skal være positive over for at få dette løst. Der er to problemer i det, dels den offentlige udgiftspolitik, som vi selvfølgelig skal være meget opmærksom på, dels forholdene til parterne på arbejdsmarkedet, der spiller en central rolle i denne forbindelse.

Jeg har forsøgt, om jeg kunne få en entydig opbakning fra organisationerne til en ganske bestemt model. Det lykkedes ikke så klart, som jeg kunne ønske mig, og ikke så klart, at jeg fandt et rimeligt belæg for at gå til Folketinget med noget, som jeg med sandhed kunne sige

[Arbejdsministeren]

blev bakket op af parterne. Der har været protester fra bl.a. SALA, der har også været rejst spørgsmål fra Dansk Arbejdsgiverforening om enkelte elementer i en sådan model, og i øvrigt kan det gennemføres i flere tempi. Lad os tage en drøftelse af, hvordan vi kommer videre i denne sag på forsvarlig vis.

Så vil jeg i øvrigt gerne, når jeg nu går til den næste ordfører, som jeg har kommentarer til, nemlig fru Lilli Gyldenkilde, byde fru Lilli Gyldenkilde hjerteligt velkommen tilbage til Folketinget efter fravær på grund af et lille uheld med bentøjet. Vi har savnet SF's ordfører i den tid, kan jeg godt sige. Vi har haft meget betydelige drøftelser, som jeg er helt sikker på at fru Lilli Gyldenkilde kunne have bidraget særdeles positivt til. Nu klarede vi problemerne, for der er også andre dygtige folk i SF, men jeg tror alligevel, vi følte, at det ville have været rart, om SF's sædvanlige arbejdsmarkedspolitiske ordfører havde haft mulighed for at deltage i de mange drøftelser. Velkommen tilbage!

Jeg konstaterer også her, at fru Lilli Gyldenkilde er positiv over for forslaget, men alligevel nævner sine tidligere tanker om, at der var mulighed for at få de 30 pct. lidt længere opad. Der er et regnestykke, der skal gå op: Hvis vi vil beholde den anden del af de samlede midler fra ATP på samme niveau som hidtil, er der altså grænser for, hvor langt vi kan gå op, og vi har regnet os frem til de 30 pct., og så bliver der lidt til børnene derudover. Jeg tror ikke rigtig, at vi kan få regnestykket til at gå op på anden vis.

Jeg takker også for den positive bemærkning om paragraffen om ligestillingsproblematikken. Jeg er glad, hver gang jeg får ros for det initiativ, for det er ikke af alle i det danske samfund, jeg får ros for den paragraf, men det må jeg naturligvis leve med, blot der er et flertal i Folketinget, der bakker op bag den.

I øvrigt nævnte fru Lilli Gyldenkilde et problem i samspillet med andre pensioner, men det vil jeg meget nødtigt kaste mig ud i en redegørelse for i dag. Lad os også kigge på det under udvalgsarbejdet.

Hr. Poul Nødgaard var ikke særlig glad for ATP. Nu er det ikke ATP som sådan, der er til behandling i dag, men ægtefællepensionen, og jeg opfattede hr. Poul Nøgdaards holdning til det forslag, der er fremsat, som positiv.

Hr. Poul Nødgaard rejste spørgsmålet, om skattedelen nødvendigvis skulle være 40 pct. Man kan selvfølgelig henvise til, at der er andre pensionsformer, hvor man nuancerer det lidt mere, end vi lægger op til her. Årsagen til, at der i andre pensionsordninger gælder lavere afgiftssatser, er, at afgiften er blevet forhøjet undervejs, og for at undgå, at den allerede indbetalte del pålægges en højere afgift end på indbetalingstidspunktet, gælder den højere afgift kun den del af udbetalingerne, der kan henføres til fremtidige indbetalinger og værditilvækst. Men samme forhold gør sig ikke gældende for ATP-ordningen. De engangsudbetalinger fra ATP, som vi nu lægger op til, kendes simpelt hen ikke i dag, og derfor er der heller ikke grundlag for at endevende de regler, som vi kender fra andre pensionsformer.

Fru Lone Dybkjær var inde på problemet med udbetaling til samlever, og det var hr. Glønborg i øvrigt også. Det forslag, jeg fremsatte i sidste samling, havde ikke udbetaling til samlever med, og når det ikke var med dengang, men er med nu, var det, fordi der opstod virkelig alvorlige problemer med at definere, hvad vi mente med det, og vi har haft indgående drøftelser med Justitsministeriet for at finde frem til en ordning, som kunne fungere i praksis, og som ligner tilsvarende ordninger i andre regelsæt så meget som overhovedet muligt.

Men det er klart, at kredsen kan diskuteres, og det gjorde hr. Glønborg. Jeg forstod, fru Lone Dybkjærs indfaldsvinkel var lidt anderledes, idet fru Lone Dybkjær simpelt hen spurgte, om man i det hele taget skulle udbetale til samlever. Alternativt kunne man foreslå, at beløbet i stedet gik til boet, men der er en tredje mulighed, nemlig at beløbet i stedet tilfalder de andre, som skal have pension fra ATP; der kan altså blive mere til de andre, hvis vi tager samleverne ud. Boet, hvem er det? Hvor forsvinder de penge hen? Ville det ikke være mere rimeligt, at pengene blev i systemet og kom pensionisterne til gode?

Hr. Glønborg var inde på nogle meget vidtgående betragtninger om, hvem man også kunne forestille sig kunne have et berettiget krav på at få udbetalinger fra ATP. Jeg ville være meget betænkelig ved det; det er sandelig indviklet nok allerede, for slet ikke at tale om, hvis der også er en tidligere ægtefælle ud over en samlever, som har et berettiget krav. Så skal vi

[Arbejdsministeren]

ind i den diskussion, er det nok snarere spørgsmålet, om vi ikke burde vende tilbage til den formulering, vi havde i forslaget fra i foråret, og simpelt hen droppe udbetalingen til samlevere. Jeg har forståelse for, at der bliver en drøftelse i udvalget. Jeg er naturligvis spændt på, hvordan det vil udvikle sig, og jeg deltager naturligvis også meget gerne selv i den. Det er utrolig kompliceret.

Der var også positiv tilslutning fra CD og fra regeringspartierne, og det takker jeg også for.

Til sidst har jeg en bemærkning til hr. Glønborg, der roste mig for, at jeg havde taget ydelsen til børn med. Jeg skal ikke lægge skjul på, at noget af det, der spillede en afgørende rolle for mig, da jeg besluttede mig for, at vi skulle tage det med, faktisk var det indlæg, som hr. Glønborg havde, da vi var på besøg hos ATP. Det var det, der satte skub i mine overvejelser om, hvorvidt vi skulle tage det med. Det fremgår af andre ordførerindlæg i dag, at der er forskellige synspunkter om, hvorvidt det er godt eller skidt, men jeg står naturligvis bag det lovforslag, som vi har fremsat, og håber bestemt på, at vi kan få det vedtaget hurtigt.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er spørgsmålet om samleveren og boet og alt muligt i den sammenhæng. Jeg synes i virkeligheden, at vi har fået taget hul på den diskussion ved, at vi har fået indført en børneydelse. Det er heller ikke ubetinget og absolut logisk, når man kigger på ATP-lovgivningen som sådan, men det kan der være gode argumenter for, og hvis der er det, har man altså under en eller anden form åbnet for samleveren, boet eller et eller andet, så jeg vil foreslå, at vi under udvalgsarbejdet prøver at tage en lidt mere rund diskussion om det.

Vi har sagt, at vi nok principielt og på lang sigt i virkeligheden slet ikke er tilhængere af en ægtefællepension, men det gælder sådan set alle pensionsordninger. Det er urealistisk at komme igennem med, og det gør vi derfor heller ikke så forfærdelig meget ved, men vi er faktisk modstandere af, at der skal tilfalde noget til en samlever, og det skyldes, at vi mener, at man har et ægteskab, hvor der er rettigheder og pligter, som det hedder med en kendt sprogbrug, og det er en udmærket kontrakt, hvor man har påtaget sig et ansvar for hinan-

den, og hvis man har villet det, er det o.k.; men så har man alle de andre underlige mellemformer. Men livet leves, og vi ved, de eksisterer, så det er altså et spørgsmål om at få trukket nogle rigtige linjer, og jeg synes, det er det, vi skal diskutere, og så synes jeg sådan set også, at spørgsmålet om børneydelse indgår i det, fordi det i og for sig er det, der er med til at åbne hele diskussionen.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg mener, at det fremgik af mit første indlæg, men jeg vil gerne præcisere det, at Kristeligt Folkeparti også helst så, at der kun var tale om ægtefæller, for vi synes, at det var det mest enkle og mest reelle. Når jeg var ude i den store udvidelse, som arbejdsministeren kaldte det, var det ud fra den betragtning, at skal vi gå uden for ægtefællerammen, skal det ikke bare dreje sig om samlevere, for så er der også andre, som skal med, og selv om vi har haft forskellig indgangsvinkel til det, er jeg ganske enig med fru Lone Dybkjær i, at vi må prøve, om vi kan lave en definition af, hvem der er berettiget.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er sådan nærmest, fordi Kristeligt Folkeparti og De Radikale på et temmelig usædvanligt punkt synes at finde sammen, at jeg lige vil understrege, at når jeg siger ægtefæller, har jeg medtaget registrerede partnere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget under punkt 4 henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, og at lovforslaget under punkt 5 henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 23:

Forslag til folketingsbeslutning om vandbesparelser.

Af Gade (SF) m.fl.
(Fremsat 12/11 91).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Miljøministeriet udsendte i december den årlige rapport fra Danmarks Geologiske Undersøgelser om grundvandsdelen af vandmiljøplanens overvågningsprogram. Rapporten er baseret på indberetninger fra 67 overvågningsområder, og den giver et godt billede af grundvandsituationen over hele landet. Rapporten viser, at der er behov for en intensiveret indsats til beskyttelse af grundvandet, men samtidig gør den klart, at der stadig er godt og rigeligt grundvand til rådighed i Danmark, og det skal vi naturligvis passe på også for fremtiden.

Regeringen har taget en række initiativer med hensyn til grundvandsbeskyttelse. Regeringens handlingsplan for et bæredygtigt landbrug indeholder dels en selvstændig del om beskyttelse af grundvandet gennem udpegning af et 50.000 ha stort sårbart område og dels en række bredere initiativer, herunder etablering af bynære skovarealer. Vi har ligeledes fået gennemført naturbeskyttelsesloven, som også sikrer godt grundvand. Disse initiativer vil samlet reducere kvælstofudvaskningen med mellem 60.000 og 90.000 t mellem 1991 og år 2000.

Hvad angår det problem, som SF rejser vedrørende reduktion af vandstanden på grund af overudnyttelse, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er store regionale forskelle. I visse områder af landet er grundvandsstanden på grund af intensiv udnyttelse dog sænket så meget, at de krav, vi stiller til recipientkvaliteten, kun lige akkurat eller faktisk ikke kan opfyldes. Dette er først og fremmest tilfældet i hovedstadsområdet, hvor vi dog kan konstatere, at vandstanden har ligget nogenlunde konstant siden 1970'erne.

Alt i alt er jeg enig i, at regeringens indsats for grundvandsbeskyttelse suppleres med en bred indsats for at spare på vandet, men det sker heldigvis allerede. For man skal nemlig være opmærksom på, at der allerede er taget en lang række initiativer af amter, kommuner og vandværker med henblik på at gennemføre vandbesparende foranstaltninger. Jeg har kendskab til flere vellykkede kampagner, som har stor tilslutning i befolkningen, og som har sat vandforbruget betragteligt ned på ganske få år. Det er en kendsgerning, at vandforbruget i de private husholdninger igennem de sidste år er faldet. Det er et forbrug, der ellers har ligget konstant i 10 år.

Jeg synes, at de lokale initiativer og de nævnte tendenser med hensyn til vandforbruget er udtryk for, at der i befolkningen er udbredt bevidsthed om, at det på kortere eller længere sigt vil være nødvendigt at spare på vandet. Tænk blot på de unges kampagne: Spar vand – red en and! Jeg tillægger alle disse lokale initiativer meget stor værdi, bl.a. fordi amter og kommuner i kraft af den integrerede vandplanlægning har stort kendskab til de lokale forhold og problemer.

SF foreslår konkret, at der gennem et såkaldt vandspareråd udbetales tilskud til større vandbesparende foranstaltninger, og nævner i forslaget forskellige måder at gennemføre vandbesparelser på. De områder, SF peger på, er vigtige i forbindelse med vandbesparelser, og de er da også allerede inddraget i en lang række foranstaltninger, som er på vej, eller som er gennemført. Derfor kan regeringen ikke tilslutte sig etableringen af et stort og bureaukratisk system, hvor der udbetales op til 1 mia. kr. i offentlige tilskud.

Formålet med SF's forslag om en vandsparekskilling synes hovedsagelig at være finansiering af disse støtteforanstaltninger, som regeringen på grund af de lokale initiativer finder overflødige. Vi er forbi det stadium. Jeg er overbevist om, at et videre arbejde med grundvandsbeskyttelsen og en intensivering af kampagneindsatsen vil resultere i de yderligere vandbesparelser, som både SF og regeringen ønsker skal finde sted.

Martin Glerup (S):

Det er nødvendigt hurtigst muligt at fastlægge en overordnet strategi til sikring af drikke-